

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК VII.

Ч. 29.

СУБОТА, 7. БЕРЕЗНЯ 1925.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MARCH 7th, 1925.

No. 29.

VOL. VII.

12,000 майнерів в Новій Скошії виходять на страйк

ПРИЧИНОЮ СТРАЙКУ ВІДМОВА БЕЗРОБІТНИМ МАЙНЕРАМ КРЕДИТУ В КОМПАЇНІЙНИХ СКЛЕПАХ.

Екзекутива 26. дістркту Юнайтед Майн Воркерс апелює до цілої країни за допомогою для майнерів.

ГЛЕРІС БЕІ, Нова Скошія, 5. березня. — Екзекутива 26. дістркту Юнайтед Майн Воркерс оф Америка видала нині по полудни загальний апель о допомогу такого змісту:

"З огляду на крайню нужду і брак фондів, майнери благують цілу країну о допомогу. Дж. В. МекЛовд, президент; А. А. МекКей, секретар."

Президент дістркту оповістив сьогодні, що страйк у всіх вуглевих майнах в Новій Скошії розпочнеться в п'ятни-

цю в 11-й годині вночі. На страйк будуть також викликані робітники, що доглядають майнів.

Про це рішення майнерів президенту майнерської юнії повідомив Брітїш Емпаер Стїл Корпорейшен і прем'єра Нової Скошії, Армстронга.

Страйком буде обнятих 12,000 майнерів. Компанія відмовилася продовжати кредит в своїх склепах для майнерів, що знаходяться без-праці.

ВІДПОВІДЬ КОМПАЇНІ НА ДОМАГАННЯ МАЙНЕРСЬКОЇ ЕКЗЕКУТИВИ.

СІДНІ, Н. С., 6. березня. — Дж. Е. МекЛорґ, віцепрезидент Брітїш Емпаер Стїл Корпорейшен, дав вчера відповідь на домагання екзекутиви майнерської юнії, щоб Домініон Коал. Ко. привернула кредит в компанійних склепах, а також щоб пустила в рух майни дру-го, четверту й шесту найменше чотири дні в тиждень.

В листі до Джана В. МекЛовда, президента 26. дістркту Юнайтед Майн Воркерс, МекЛорґ заявляє, що протягом о-

станніх 3 місяців Брітїш Емпаер Стїл Корпорейшен дала своїм робітникам кредиту через компанійні склепи на суму \$185,000.

«МекЛорґ дальше каже, що корпорація доставляла також вуголь на кредит і не колектувала ренти від робітників, які знаходяться без праці.

"Однак в теперішніх умовах більше кредиту робітникам в своїх склепах", заявляє МекЛорґ при кінці свого листа.

БУВ. АНГЛІЙСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ МІНІСТЕР ОПРАВДУЄ ТЕРОР.

Посол Віталі каже, що робітники мають право насильно усувати тих, що стоять на дорозі до їх добробуту.

ЛОНДОН, 4. березня. — В британському парламенті дебатовано вчера над вніском консервативного посла, який осуджував комуністичну пропаганду в шїлій британській імперії.

Підчас дебати забрав слово Джан Віталі, бувший міністер здоров'я в робітничому правительстві МекДоналда, і між иншим сказав:

"Якщо шановні послы з про-тивної сторони мали право до-раджувати стріляти середню і вищу класу Німців за те, що

вони не могли прийняти їх по-глядів, то комуністи мають таке саме право дораджувати робітничій класі стріляти тих, що стоять на дорозі до їх добробуту".

Віталі дальше сказав, що як би він знав, що через поповне-ня малого насильства він о-свободить завтра мільони сво-їх країн з вічної нужди, він не завагався би його поповни-ти і був би більше оправданим, ніж були буржуазні міністри і послы в 1914 році, коли закли-кали до війни.

ЛОРД ГРЕЙ ПРОТИ СОЮЗА ВЕЛ. БРИТАНІЇ, ФРАНЦІЇ І БЕЛЬГІЇ.

Каже, що такий союз, замість дати забезпечення, може привести в майбутньому до нової війни.

ЛОНДОН, 6. березня. — "Потрійний союз Британії, Франції і Бельгії втворить в свій час контр-союз Німеччині й Росії, і замість дати забезпе-чення, приведе в майбутньому до війни".

Так заявив лорд Грей в про-мові до парламентарної лібер-ральної партії, яка дала в його честь обід.

Грей сказав, що Франція є за прийняттям женецького прото-колу, а британське правитель-ство ставить труднощі в його

прийняттю. На думку Грея, Британія не може відкидати всіх пропози-цій щодо забезпечення а на те місце не давати від себе ніякої пропозиції.

Грей є за тим, щоб прийняти Німеччину до Ліги Націй і трактувати її парівні з Францією. Для Франції не може бути ні-якого забезпечення крім та-кого, яке було-б однаково до-бре як для Франції, так і для Німеччини.

ПОСЛИ ПАРТІЇ ПРАЦІ ВИЙШЛИ З БРИТІЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

Вихід послів був протестом проти виключення з засідання робітничого посла Кирквуда, який перебивав Чемберлейнові.

ЛОНДОН, 6. березня. — Всі послы Партії Праці на чолі з бувшим прем'єром Рамсеєм МекДоналдом вийшли вчера з парламенту, коли спікер при-казав робітничому послу Дейвідові Кирквудові опустити палату за перебивання промови Чемберлейна.

Міністер закордонних справ говорив про мнине нарушуван-ня Німеччиною Версальського договору і підчас його про-мови послы Кирквуд робив час від часу свої уваги.

Коли Чемберлейн згадав про "тайний документ", який він ніби-то мав отримати з Німеч-чини, Кирквуд закликав:

"А як з червоним листом"? Спікер парламенту звернув Кирквудові увагу, щоб він сидів тихо, а коли послы сказав шось у відповідь спікерові, тоді цей останній приказав Кирквудові вийти з салі.

Внесок на виключення посла Кирквуда перейшов 245 голо-сами проти 119.

МекДоналд запротестував, що Кирквудові відібрано по-сольські права, і вийшов з ин-шими робітничими послами з парламенту.

Вихід послів Партії Праці правительственні послы приви-тали оплесками.

БРИТІЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ВІДКИ-НУЛО МИРОВИЙ ПРОТОКОЛ.

Міністер закордонних справ Чемберлейн повідомить раду Ліги Націй про становище Великої Британії.

ЛОНДОН, 5. березня. — Тут розуміють, що британський ка-бінет одобрив вчера заяву Чем-берлейна, яку він зложити пер-ред радою Ліги Націй відносно женецького мирного прото-колу.

Як вже вказувано попередно, Чемберлейн заявить, що бри-тійське правительтво не може прийняти протоколу так, як він представляється: тепер в ціло-сти, ані багатьох його кляв-

зуль, коли-б їх брати з пооди-нока. Домініяльні правительства повідомлено телеграфічно про рішення кабінету.

ЛОНДОН, 5. березня. — Бри-тійське правительтво рішило піднести свою теперішню місію в Туреччині до становища ам-басади.

Сер Роналд Ліндсей, тепері-шній голова місії, буде назна-чений амбасадором.

ЧЕМБЕРЛЕЙН ПРО ВІДНОСИНИ МІЖ АНГЛІЄЮ І РАД. СОЮЗОМ.

Каже, що Англія не змінить свого становища до рад. уряду, поки він буде мати звязки з Комінтерном.

ЛОНДОН, 5. березня. — В британських політичних спра-вах відіграє роль новий "лист Зіновева". Відповідаючи на за-пит в парламенті, міністер за-кордонних справ Остен Чем-берлейн заявив:

"Я не звернув уваги радян-ського правительства на ма-ніфест відносно Єгипту, виданий Комуністичним Інтернаціо-налом під головуванням Зінове-ва, в якому обвинувачується британські воздушні сили, що вони шукають жертв для бри-

тійських бомб, однак радян-ське правительтво мусить со-бі добре запам'ятати, що так дово, як воно вдерже звязки з Комуністичним Інтернаціо-налом і тим самим допомагає і заохочує того рода ворожу і неправдиву пропаганду, в його зносинах з правительством Йо-го Величества не може бути по-ліпшення.

"Маніфест був надрукований в "Правді" з 19. грудня і його автентичність (правдивість) не є сумнівна".

ЩЕ ПРО ПОВСТАННЯ В ПАНАМІ.

ВАШІНґТОН, 28. лютого. — Державний департамент одер-жав урядові відомости про ви-зхід індійського повстання в Панамі.

Повстання захопило ціле пі-внічне побережжя від Борверна до Бельдїї. В боротьбі з пов-станцями поділяю кілька па-намських партизан. Повстанням є обнятих около 30,000 індї-нів.

Індїяне, що тепер збунтува-

лися, вже від давна домагають-ся незалежності від Злучених Держав і Панамі.

Дня 4. березня американ-ський президент Куандж і ві-цепрезидент Дос зістали цере-моніально заприсяжені і об-няли свої уряди. З приводу за-присяження у Вашингтоні від-булася велика військова пара-да.

ІТАЛІЙСЬКІ ВІЙСЬКА ВБИВАЮТЬ БЕДУЇНІВ.

ЛОНДОН, 6. березня. — Ко-респондент "Дейли Кронїка" доносить з Каїра, що італій-ські війська перейшли західній кордон Єгипту, напали на ка-раван Бедуїнів і 15 з них уби-ли, а оставших взяли в полон.

Вербулів в каравані убито або забрано. Єгиптяне за той час скріплювали свій гарнізон в Солумі.

З єгипетських жерел пові-домляють, що в недавніх наї-здах племені Сенуссі довкола Бенгазі убито 85 італійських жовнірів.

В ІТАЛІЇ УБИТО БУВ. МІНІ-СТРА АЛЬБАНИ.

РИМ, 4. березня. — В Барі замордовано альбанського під-даного Гаракучі, який був пра-воу рукою поваленого альбан-ського прем'єра Фан Нолі і мі-ністром фінансів в його кабінеті. Убийства доконав Альба-нець, очевидно з політичних мотивів.

Убийника зловила італійська поліція і признала в ньому аль-банського бандита Скамелю, який був вже замішаний в ин-ших політичних убійствах.

ЗРЕОРГАНІЗОВАНО ЖІНОЧУ ЛІГУ ПРАЦІ.

На масовому мітингу жінок-робітниць в Лейбор Темплі у Вінніпегу зреорганізовано Жі-ночу Лігу Праці. До організа-ції вписалася на початку 15 членкинь.

До заряду вибрано таких ро-бітниць: Ровз, голова; Цурка-ленко, заст. голови; Джанстон, секретарка; Генкакс, протоко-лярна секретарка; Брофи, ка-сієрка.

СЛОВНИК УКРАЇНСЬКОЇ ЖИ-ВОЇ МОВИ.

КИЇВ, 6. лютого. — Акаде-мик Кримський на засіданню Губвіконкому повідомив, що Академія Наук працює тепер над складанням Словника жи-вої української мови. Вже ви-шов перший том Словника.

Інститут наукової української мови підготує 26 Словників з ріжних наукових спеціаль-ностей.

Губвіконком ухвалив проха-ти Раду Народніх Комісарів, щоб вона заборонила видаван-ня українських словників без дозволу Академії Наук.

АДВОКАТИ НЕ ДІСТАЛИ ПО-РУЧЕНЬ ВІД УРЯДУ.

Вінніпегські адвокати Р. А. Бонар і А. С. Кемпбел заявля-ють, що не дістали ніяких ін-струкцій від домініяльного правительства, щоб розпо-чати судові кроки проти вугле-вих компаній, які доставляли вуголь для військових бараків у Вінніпегу.

Про цілу справу вони знають лише з преси.

Румунська правительствена преса підчеркує необхідність здійснення проекту прокла-нення каналу для злуки Висли з Прутом, при допомозі чого в-становиться безпосереднє воз-душне получення між Балтї-ським і Чорним морями.

Прокопаня того каналу, на думку преси, зміцнить позицію Румунії на Чорному морі, а з другої сторони буде допома-гати розвитку торгівлі Поль-щі зі Сходом.

ЕКСПЛОЗІЇ В НІМЕЧЧИНІ ПРИНЕСЛИ СМЕРТЬ 70 РОБІТНИКАМ.

Підчас експлозії в фабриці вибухових матеріалів в Райнсдорфї, в Саксонї, згинуло 60 робітників.

РАЙНСДОРФ, Саксонія, Ні-меччина, 5. березня. — Підчас чотирох експлозій, які знищи-ли фабрику вибухових матері-алів коло Зуттенверку, убито 60 робітників а багатьох ране-но.

Експлозія була так сильна, що потрясла цілим містом Зут-тенверком і в багатьох домах вилетіли шибї в вікнах.

Причина експлозії невідома.

ВІТТЕНБґРґ, Німеччина, 5. березня. — Урядовий звіт ком-

панї Анґальтер подає, що під-час експлозії в фабриці тої компанїї згинуло 10 робітни-ків.

Робітники кажуть, що компа-нія не подає повного числа у-битих, і від себе заявляють, що убитих є більше як двайцять, а дехто з них каже, що число убитих доходить до шістьде-сять.

Підчас експлозії ранено тяжко около 20 робітників, як також експлозія спричинила велику матеріальну шкоду.

АНГЛІЯ ПРОТИ КОНЦЕНТРАЦІЇ ТУРКІВ.

КОНСТАНТИНОПЛЬ, 5. бе-резня. — Сюди доносять, що збунтовані Курди заняли Ар-гану.

Французьке правительтво звернулося з просьбою до ту-рецького правительства, щоб воно не вислало більше військ як потрібно до Курдистану через Сирію, яка находиться під французьким мандатом.

Свою просьбу французьке правительтво опирає на про-тестх Великої Британії, яка за-

являє, що Турки використовують повстання Курдів як наго-ду, щоб сконцентрувати великі сили війська на кордоні Мозу-ля.

ПРОГНАЛИ РЕДАКТОРА. КАІРО, Єгипет, 4. березня. — Еміль Хорї, головний редактор загальної газети "Еяя-грам", дістав в понеділок при-каз зібратися за годину з Ка-їра. Полїція відставила його до Порт Саїд.

ВІСТКА ПРО СМЕРТЬ АБД ЕЛЬ КРИМА.

МАДРИД, Еспанія, 6. березня. — Депеші з Тетуану в Пів-нічній Африці доносять, що Абд Ель Крим, провідник во-йовничих Рїфів, зістав убитий.

Абд Ель Крим є шефом пуси-її, який провадив повстанням своїх сторонників проти еспа-ньского правління в Північній Африці.

Через двайцять років Рїфи воювали Еспанію і в останніх двох роках їх побіди прогнали еспанські війська назад май-же на край Середземного моря.

Тетуан є однак еспанською твердиною і всякі вісти про смерть Абд Ель Крїма, що по-ходять звітдам, треба брати з застереженням.

Л. КРАСІН ПОВЕРНУВ ДО ПАРИЖА.

МОСКВА, 28. лютого. — Ра-дянський амбасадор до Фран-ції Леонїд Красін вїхав вчера з Москви до Парижа.

Разом з Красїном вїхали е-кономїст Преображенський і директор радянського держав-ного банку Таратута.

Красін одержав від радян-ського правительства нові ін-

струкції відносно майбутніх переговорів між Радянським Союзом і Францією. Думують, що ці переговори розпочнуться слїдуючого місяця.

На трамваях в Ленінграді у-становлено 80 почтових скринюк. В найближчому часі такі скринки будуть уставлені на московських трамваях.

ОПОЗИЦІЙНІ ПАРТІЇ ПРОТИ ПАШЧА.

БІЛГОРОД, Югославія, 28. лютого. — На днях відбулася тут конференція представни-ків всіх опозиційних партій в Югославії. На конференції рі-шено створити один спільний блок проти реакційного пра-вительства Пашча.

До блоку увїдуть демо-крати, Магомедане, Словїні і хорватська селянська партія, котрої провідник Радїч нахо-диться в в'язниці.

Блок прийняв назву: "Обед-нанаї партії для національного помірненя й селянської демо-кратії".

СОФІЯ, Болгарія, 10. люто-го. — Тут закінчилась нині су-дова розправа проти 62 кому-ністів, які брали участь в пов-станню у вересні минулого ро-ку.

Суд засудив всіх обвинувачених на 137 років в'язниці і на заплачення 1,200,000 левів ка-ри.

ЗЕМЛЕТРУС В ІТАЛІЇ. ЛОНДОН, 5. березня. — Де-пеша з Риму доносить, що Іта-лія навїстив досить сильний землетрус, який не спричинив однак матеріальної шкоди.